

การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๓๐

นายปรากร กลิ่นฟุ้ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

HIS MAJESTY KING BHUMIBOL ADULYADEJ'S VISITS TO PROVINCIAL AREAS,
1950-1987

Mr. Prakan Klinfoong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in History

Department of History

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

510285

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัดของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
พ.ศ. ๒๕๙๓-๒๕๓๐

โดย

นายปรากฏ กลิ่นฟุ้ง

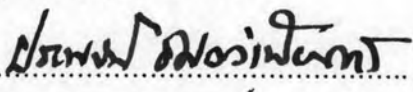
สาขาวิชา

ประวัติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

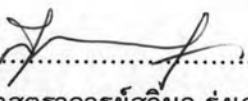
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิมล รุ่งเจริญ

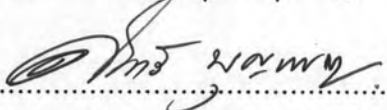
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

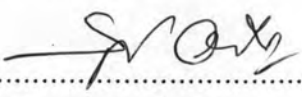

..... คณะบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพจน์ อัครวิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ฉลอง สุนทราวาณิชย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิมล รุ่งเจริญ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ตินาร์ บุญธรรม)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นางสาวสุนทรีย์ อาสะไวย์)

ปรากฏการณ์ : การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พ.ศ. ๒๔๙๓-๒๕๓๐. (HIS MAJESTY KING BHUMIBOL ADULYADEJ'S VISITS TO PROVINCIAL AREAS, 1950-1987) อ.ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : ผศ. สุวิมล รุ่งเจริญ, ๒๕๙ หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาการเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พ.ศ. ๒๔๙๓-๒๕๓๐ เน้นการศึกษาความเป็นมา เป้าหมาย และรายละเอียดของการเสด็จ ในช่วงเวลาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเสด็จ ท้องที่ต่างจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามของขบวนการคอมมิวนิสต์ภายในประเทศ ตั้งแต่กลางทศวรรษ ๒๕๐๐ ถึงกลางทศวรรษ ๒๕๒๐

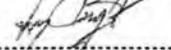
จากการศึกษา พบว่าการเสด็จ ท้องที่ต่างจังหวัดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีความเป็นมา เป้าหมาย และรายละเอียดต่างกันไปในแต่ละช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ ในทศวรรษ ๒๔๙๐ การเสด็จ ท้องที่ต่างจังหวัดมีเป้าหมายเป็นการเสด็จ ประพาสและเยี่ยมราษฎร ต้นทศวรรษ ๒๕๐๐ การเสด็จ ในฐานะประมุขของรัฐและองค์ศาสนูปถัมภกเริ่มมากขึ้น และกลายเป็นพระราชกรณียกิจที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เมื่อเกิดการสู้รบระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) กับกองกำลังของรัฐบาล การเสด็จ ที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามของขบวนการคอมมิวนิสต์เริ่มกลายเป็นพระราชกรณียกิจหลักในการเสด็จ ท้องที่ต่างจังหวัดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และนำไปสู่การโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในปลายทศวรรษ ๒๕๑๐ ต่อต้นทศวรรษ ๒๕๒๐

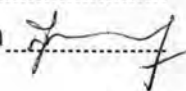
การเสด็จ ท้องที่ต่างจังหวัดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันพระมหากษัตริย์กับสังคมไทยที่ไม่เคยปรากฏในรัชกาลก่อนหน้า สถานะของสถาบันพระมหากษัตริย์สะท้อนออกมาในพระราชกรณียกิจอย่างชัดเจน ทั้งที่เป็นสถานะภายใต้หลักการของการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕ และในเวลาต่อมา อันเป็นสถานะของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่รัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ฟื้นฟูขึ้นใหม่หลังรัฐประหาร พ.ศ. ๒๕๐๐ นอกจากนี้ การเสด็จ ท้องที่ต่างจังหวัดยังเป็นที่มาของโครงการพัฒนาชนบทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ก่อให้เกิดความรับรู้อย่างกว้างขวางที่มีต่อบทบาทด้านการพัฒนาของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย

ภาควิชา ประวัติศาสตร์

สาขาวิชา ประวัติศาสตร์

ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

4880159122: MAJOR HISTORY

KEYWORDS: H.M. KING BHUMIBOL ADULYADEJ/ PROVINCIAL AREAS/
COMMUNISM/ ROYALLY-INITIATED PROJECTS

PRAKAN KLINFOONG: HIS MAJESTY KING BHUMIBOL ADULYADEJ'S
VISITS TO PROVINCIAL AREAS, 1950-1987. ADVISOR : ASST. PROF.
SUVIMOL ROONGCHAROEN, 259 pp.

This thesis studies the visits to provincial areas of His Majesty King Bhumibol Adulyadej from 1950 to 1987. It emphasizes background circumstances, objectives, and details of these visits within different temporal contexts. Moreover, this thesis accentuates the anti-communist objectives of the royal visits from the 1960s to late 1970s.

In the 1950s, most royal visits to provincial areas were carried out for the purpose of traveling and visiting local people. The number of royal visits as the Head of State and the patron of religions had been increasing since the early 1960s. When the war between the Communist Party of Thailand (CPT) and the armed forces of the Thai government began in 1965, anti-communism became the main purpose of royal visits to provincial areas, and led to the rising of royally-initiated projects in the mid-1970s.

Royal visits to provincial areas also reflect the relationship between the present monarch and Thai society. Royal power and status had been revealed through this activity, first under the post-1932 constitutional regime and, later, after Field Marshall Sarit Thanarat's 1957 coup d'etat. Furthermore, royal visits to provincial areas that were followed by royally-initiated projects have created the generally known image of His Majesty King Bhumibol Adulyadej as the "Development King".

Department : HISTORY
Field of Study : HISTORY
Academic Year : 2008

Student's Signature *P. Klinfoong*
Advisor's Signature *S. Roongcharoen*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือของหลากหลายผู้คน ขอขอบพระคุณ ผศ. สุวิมล รุ่งเจริญ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา อ่านวิทยานิพนธ์อย่างละเอียดลออหลายต่อหลายรอบ และกรุณาให้คำแนะนำอันมากด้วยคุณค่า หากปราศจากคำแนะนำดังกล่าว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่สามารถสำเร็จสมบูรณ์ได้ นอกจากนั้น ยังกรุณาให้ที่พักพิงเป็นเวลาถึง ๓ ปี ทำให้ผู้เขียนสามารถเขียนวิทยานิพนธ์ได้โดยไม่ต้องกังวลต่อข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจ สำหรับความกรุณาของอาจารย์ในกรณีอื่นๆ อีกมากมาย คงไม่สามารถบรรยาย ณ ที่อันจำกัดนี้ได้

รศ. ฉลอง สุนทราวาณิชย์ กรุณาได้รับเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำสำหรับการแก้ไขตลอดจนคำแนะนำอื่นๆ ทั้งด้านวิชาการและชีวิตส่วนตัว รวมทั้งให้โอกาสได้ไปเสนอผลงานวิชาการที่ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประสบการณ์ล้ำค่ายากจะหาได้

อาจารย์ ดร. ดินาร์ บุญธรรม และคุณสุนทรী อาสะไวย์ กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่สามารถสำเร็จสมบูรณ์ได้ หากปราศจากคำแนะนำของทั้งสองท่าน

อาจารย์สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล หลักหมายทางประวัติศาสตร์และการเมือง กรุณาให้คำแนะนำและสอบถามความคืบหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ทุกครั้งที่มีโอกาส

คณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับทุกๆ ความกรุณา ตั้งแต่วันแรกที่สอบสัมภาษณ์ จนถึงวันที่สำเร็จการศึกษา

ขอบคุณ ธิกานต์ ศรีนารา สำหรับทุกๆ แรบงบันดาลใจทางประวัติศาสตร์ มิตรร่วมทางอย่าง ปฐม ตาคะนันท์ ธนภาษ เดชพาวุฒิกุล เพื่อนร่วมรุ่น รุ่นพี่ รุ่นน้อง ปริญญาโทประวัติศาสตร์จุฬาและธรรมศาสตร์ทุกคน หน้อย พงษ์ จัน แมว มน ตึก มั่ง พุทธ รอมฎอน อุเชนทร์ เพื่อนพี่น้องจาก สนท. และสถาบันตันกล้า โดยเฉพาะพี่อ้วน ผู้ไม่เคยอึดอัดโอกาสสำหรับน้องๆ สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน ที่ให้โอกาสตีพิมพ์ผลงาน สมชาย กรุณาทำสำเนาหนังสือพระราชกรณียกิจ คุณแซมซัน ลิม กรุณาให้คำปรึกษาด้านภาษาอังกฤษ

พี่สมพร พี่ปิ๊อบ และพี่ประสิทธิ์ แห่งภาควิชาประวัติศาสตร์ สำหรับทุกๆ ความกรุณา พี่แดน พี่ต้อย พี่ไฉ่ แห่งห้องสมุดคณะ พี่หนู่ย แห่งหอสมุดกลาง ป้าพิสมัยผู้ยิ่งยงแห่งห้องหนังสือหายาก ชูชีแห่ง TIC เจ้าหน้าที่หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดปริดี พนมยงค์ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เจ้าหน้าที่ "ตึกแดง" สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ที่กรุณาให้ความสะดวกทุกครั้งที่ใช้บริการ

ขอขอบพระคุณทุนการศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย และกองทุนศาสตราจารย์ รอง ศยามานนท์ สำหรับการสนับสนุนเงินทุนเกือบตลอดการศึกษาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เหนือสิ่งอื่นใด กราบขอบพระคุณ พ่อ ประยงค์ กลิ่นฟุ้ง และ แม่ ชลอรรัตน์ กลิ่นฟุ้ง ที่เสียสละทุกอย่างในชีวิตเพื่อให้โอกาสลูกคนนี้อย่างไม่เห็นแก่เหน้อยยาก ความพยายามที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอตอบแทนความเสียสละดังกล่าว

ขอบคุณกำลังใจจากเสาวลักษณ์ ทองเกิด เวลาของผู้เขียนที่ถูกวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เบียดบังไปคงไม่สามารถชดเชยได้ด้วยคำพูดใดๆ

สุดท้าย ขอคารวะความกล้าหาญและเสียสละของทุกๆ การต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคม หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีส่วนร่วมเพียงแค่เศษผงธุลีในการต่อสู้ดังกล่าว ผู้เขียนถือเป็นเกียรติยศอย่างสูง

เมษายนเลือด ๒๕๕๒

บ้านราชบุรี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ภาพรวมการเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.....	๑
๑.๑.๑ การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด หลังพระราชพิธีบรมราชาภิเษก (๒๔๙๓-๒๕๐๕).....	๒
๑.๑.๒ จำนวนวันการเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด.....	๓
๑.๑.๓ พื้นที่การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.....	๗
๑.๑.๔ งบประมาณ, องค์การรับผิดชอบ และคณะบุคคลตามเสด็จ ในการเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด.....	๙
๑.๒ งานเขียนที่ศึกษาเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.....	๑๔
๑.๒.๑ งานเขียนเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด แนวเฉลิมพระเกียรติ.....	๑๔
๑.๒.๑.๑ การเฉลิมพระเกียรติโดยเชื่อมโยงการเสด็จพระราชดำเนิน ท้องที่ต่างจังหวัดกับการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร.....	๑๔
๑.๒.๑.๒ การเฉลิมพระเกียรติโดยเชื่อมโยงการเสด็จพระราชดำเนิน ท้องที่ต่างจังหวัดกับการคุกคามของคอมมิวนิสต์.....	๑๗
๑.๒.๑.๓ การเฉลิมพระเกียรติโดยเชื่อมโยงการเสด็จพระราชดำเนิน ท้องที่ต่างจังหวัดกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....	๒๑
๑.๒.๒ พระราชกรณียกิจกับราชธรรม: พระมหากษัตริย์ไทยหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕.....	๒๓
๑.๒.๓ งานเขียนแนววิเคราะห์การเมือง.....	๓๓
๑.๒.๔ การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด: ประเพณีอันต่อเนื่องหรือประเพณีประดิษฐ์.....	๓๖
๑.๒.๕ งานศึกษาพระราชสถานะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.....	๔๑

๑.๒.๕.๑ การวิเคราะห์ “การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข”.....	๔๑
๑.๒.๕.๒ มุมมองแบบกริมส์กับพระราชอำนาจนำ.....	๔๔
๑.๒.๕.๓ ราชสำนักแบบเครือข่าย (Network Monarchy).....	๔๕
๑.๓ วัตถุประสงค์.....	๔๘
๑.๔ สมมติฐาน.....	๔๘
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๔๙
๑.๖ ข้อสังเกตเกี่ยวกับหลักฐาน.....	๔๙

บทที่ ๒ การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด

ในฐานะประมุขของประเทศและองค์ศาสนูปถัมภก.....	๕๐
๒.๑ การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัดในฐานะประมุขของประเทศและจอมทัพไทย.....	๕๑
๒.๒ การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัดในฐานะองค์ศาสนูปถัมภก.....	๕๖
๒.๒.๑ พระราชพิธีพระราชทานผ้าพระกฐินในทศวรรษ ๒๔๙๐ กับรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม.....	๕๗
๒.๒.๒ การฟื้นฟูราชประเพณีและการเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด ในฐานะองค์ศาสนูปถัมภกกับรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์.....	๖๙
๒.๒.๓ การเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานพระพุทธรูปพิตร.....	๗๘
๒.๓ สรุป.....	๘๒

บทที่ ๓ การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๘.....	๘๔
๓.๑ ก่อนการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๘.....	๘๔
๓.๒ การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๘.....	๙๑
๓.๒.๑ การเมืองไทยในทศวรรษ ๒๔๙๐ กับการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๘.....	๙๑
๓.๒.๒ การเตรียมการรับเสด็จฯ ของรัฐบาล	๑๐๐
๓.๒.๓ พระราชกรณียกิจระหว่างเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๘.....	๑๐๖
๓.๒.๓.๑ พระราชดำรัสในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๘.....	๑๐๙
๓.๒.๓.๒ พระราชกรณียกิจอื่นๆ.....	๑๑๕
๓.๒.๔ งบประมาณในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๘.....	๑๑๖
๓.๒.๔.๑ งบประมาณสำหรับการเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดภาคกลาง.....	๑๑๗
๓.๒.๔.๒ งบประมาณในการเสด็จพระราชดำเนิน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	๑๑๙
๓.๒.๕ คดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในการเสด็จพระราชดำเนิน เยี่ยมราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๘.....	๑๒๒
๓.๓ การเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานกับงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ.....	๑๒๔

๓.๔ สรุป.....๑๒๗

บทที่ ๔ การเสด็จพระราชดำเนินต่างจังหวัด

 ที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามของขบวนการคอมมิวนิสต์ภายในประเทศ.....๑๓๕

๔.๑ การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด

 ที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามของคอมมิวนิสต์.....๑๓๕

 ๔.๑.๑ ก่อนการเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด

 ที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามของคอมมิวนิสต์.....๑๓๕

 ๔.๑.๒ การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมกองทหารประเทศภาคี

 องค์การสนธิสัญญาการป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สปอ.).....๑๔๑

 ๔.๑.๓ ราชสำนักกับตำรวจตระเวนชายแดน.....๑๔๗

 ๔.๑.๔ สู่การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับ

 การต่อต้านคอมมิวนิสต์.....๑๕๓

 ๔.๑.๔.๑ การเสด็จพระราชดำเนินพื้นที่ชาวเขา.....๑๕๘

 ๔.๑.๔.๒ ราชสำนักกับลูกเสือชาวบ้าน.....๑๖๓

๔.๒ การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามของคอมมิวนิสต์

 ภายในประเทศและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....๑๖๘

๔.๓ สรุป.....๑๗๓

บทที่ ๕ การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัด

 กับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....๑๗๕

๕.๑ การกระจายตัวไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....๑๗๕

๕.๒ การเสด็จพระราชดำเนินท้องที่ต่างจังหวัดที่เกี่ยวข้อง

 กับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....๑๘๓

๕.๓ พระราชอำนาจในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

 กับพระราชอำนาจของสถาบันพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย.....๒๐๕

๕.๔ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในความรู้ของสังคมไทย.....๒๑๐

๕.๕ สรุป.....๒๒๐

บทที่ ๖ สรุป.....๒๒๒

รายการอ้างอิง.....๒๒๘

ภาคผนวก.....๒๔๑

 ภาคผนวก ก บัญชีรายละเอียดเงินค่าใช้จ่ายในการรับเสด็จพระราชดำเนิน

 จังหวัดภาคกลาง กันยายน-ตุลาคม ๒๕๔๘.....๒๔๒

ภาคผนวก ข	บัญชีประมาณค่าใช้จ่ายในการเสด็จพระราชดำเนิน เยี่ยมราษฎรจังหวัดต่างๆ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ ๒-๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘.....	๒๔๔
ภาคผนวก ค	บันทึกเรื่อง การรับสนองพระบรมราชโองการ เกี่ยวกับการพระราชพิธี รัฐพิธี และการเสด็จพระราชดำเนิน.....	๒๔๘
ภาคผนวก ง	ข้อปฏิบัติต่างๆ ซึ่งจะต้องเตรียมการรับเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร ไว้เป็นการล่วงหน้า.....	๒๕๐
ภาคผนวก จ	แนวการปฏิบัติในการเตรียมการจัดรับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี ในการเสด็จเยี่ยมราษฎรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	๒๕๓
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....		๒๕๔

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑.๑ จำนวนวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ต่างจังหวัด ๒๕๙๓-๒๕๔๕.....๔	
๑.๒ จำนวนวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ต่างจังหวัด ๒๕๙๓-๒๕๔๕ แบ่งตามทศวรรษ.....๗	
๒.๑ จำนวนครั้งของการเสด็จฯ ท้องที่ต่างจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับศาสนาในแต่ละปี.....๗๖	
๓.๑ จำนวนวันการเสด็จฯ แปรพระราชฐาน เทียบกับการเสด็จฯ กรณีอื่นๆ ๒๕๙๓-๒๕๙๗.....๘๔	
๓.๒ การเสด็จฯ กรณีอื่นนอกเหนือจากการเสด็จฯ แปรพระราชฐาน ๒๕๙๓-๒๕๙๗.....๘๕	
๔.๑ จำนวนวันการเสด็จฯ พระราชทานธงรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ๒๕๑๖-๒๕๑๙.....๑๖๖	
๔.๒ การเสด็จฯ พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ๒๕๒๐-๒๕๓๐.....๑๖๘	
๕.๑ จำนวนและการกระจายตัวไปยังภูมิภาคต่างๆ ของการริเริ่มโครงการพัฒนา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๕๙๕-๒๕๒๕.....๑๗๖	
๕.๒ จำนวนหนังสือเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ปกหนังสือที่เป็นพระบรมฉายาลักษณ์, ปกหนังสือพระบรมฉายาลักษณ์ชุดทรงงาน และปกหนังสือพระบรมฉายาลักษณ์พระเสโท พ.ศ. ๒๕๙๘-๒๕๔๙.....๒๑๓	

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๔.๑ การเสด็จ เยี่ยมราษฎรชาวเขา.....	๑๖๑
๔.๒ ส่วนหนึ่งของภาพที่ใช้ในการอบรมลูกเสือชาวบ้าน.....	๑๖๕
๕.๑ พระบรมฉายาลักษณ์ “พระเสโท”.....	๒๑๐
๕.๒ ตราไปรษณียากรชุด “โครงการที่ดำเนินการตามพระราชดำริ” แบบที่ ๑.....	๒๑๗
๕.๓ ตราไปรษณียากรที่ระลึกมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ “เสด็จตรวจแปลงสาธิตด้านการเกษตร”.....	๒๑๘

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

- ๑.๑ จำนวนวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ต่างจังหวัด ๒๕๓๓-๒๕๔๕.....๕
- ๕.๑ จำนวนและการกระจายตัวไปยังภูมิภาคต่างๆ ของการริเริ่มโครงการพัฒนา
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๕๓๕-๒๕๒๕.....๑๗๙
- ๕.๒ จำนวนหนังสือเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว,
ปกหนังสือที่เป็นพระบรมฉายาลักษณ์, ปกหนังสือพระบรมฉายาลักษณ์ชุดทรงงาน
และปกหนังสือพระบรมฉายาลักษณ์พระเสโท พ.ศ. ๒๕๓๘-๒๕๔๙.....๒๑๕